



Raadsinformatiebrief

GEMEENTEBESTUUR

RIB nummer 2022 143
collegevergadering d.d. 18 oktober 2022
programma Gezond en actief Venlo
portefeuillehouder E. Boom

ons kenmerk 1905623
team Maatschappelijke Participatie en
Gezondheid
steller Minette Wissink-Willems
doorkiesnummer +31 628194219
e-mail m.wissink@venlo.nl
datum 13 oktober 2022
bijlage(n)
datum verzonden

21 OKT. 2022

Onderwerp

Uitvoering raadsvoorstel Venlo-fonds

Kennisnemen van

Op 28 september heeft uw raad het raadsvoorstel 'aanpak lokale maatregelen energiereproblematiek en geldzorgen', ook wel het Venlo-fonds genoemd, vastgesteld. In deze raadsinformatiebrief wordt u geïnformeerd over de laatste stand van zaken van de maatregelen zoals die zijn opgenomen in het betreffende raadsvoorstel.

Aanleiding

Met het Venlo-fonds beoogt de gemeente Venlo om, naast de maatregelen die het Rijk momenteel treft, zich maximaal in te zetten om de negatieve effecten van de hoge energielasten en inflatie te dempen. Het college heeft toegezegd de raad periodiek te informeren over de voortgang van de maatregelen zoals die zijn benoemd in het raadsvoorstel. Via deze weg wordt u geïnformeerd over de laatste stand van zaken.

Kernboodschap

Door een breed pakket van maatregelen te treffen wordt geprobeerd om op verschillende plekken in de samenleving ondersteuning te bieden voor de hoge energielasten waar veel gezinnen, maar ook veel verenigingen en andere instellingen mee te maken hebben. We zetten o.a. volop in op het ondersteunen van gezinnen die het moeilijk hebben middels het verstrekken van een energietoeslag voor inwoners met een inkomen tot 150% van de bijstandsnorm. Daarnaast ondersteunen we onze maatschappelijke partners door voor hen een subsidie ter beschikking te stellen om hen te ondersteunen wanneer ze te maken krijgen met gestegen energielasten of een hogere vraag. Daarnaast nemen we direct een aantal maatregelen voor kinderen in het basisonderwijs door ervoor te zorgen dat er voor hen voldoende voeding is, door het aanbieden van fruit en waar nodig, gratis lunches. De

ambities op het gebied van duurzaamheid, waarmee mensen ook structureel uit de nood worden geholpen door energiezuinigere woningen, worden versneld uitgevoerd.

Binnen alle sporen zijn een of meerdere afzonderlijke maatregelen uitgewerkt om vorm te geven aan de inzet binnen het Venlo-fonds. Onderstaand vindt u een overzicht van de voorgestelde maatregelen en waar mogelijk, van de financiële consequenties.

Spoor 1: ondersteunen van verenigingen en maatschappelijke instellingen.

In het raadsvoorstel is ervoor gekozen om verenigingen en maatschappelijke instellingen waar nodig te ondersteunen bij het dragen van de energielasten. U kunt daarbij denken aan sportverenigingen, gemeenschapsaccommodaties en culturele instellingen. Partijen die te maken hebben met toegenomen energiekosten, kunnen hiervoor ondersteuning ontvangen. Er is voor gekozen om een vereenvoudigde subsidieregeling op te stellen, waarmee de gemeente wil waarborgen dat partners in het veld kunnen blijven functioneren en hun activiteiten kunnen uitvoeren. Verenigingen en stichtingen waar wij een (subsidie)relatie mee hebben zullen we aanschrijven om ze te wijzen op de beschikbaarheid van de regeling. Verenigingen en stichtingen waar wij geen subsidierelatie mee hebben, kunnen uiteraard ook aanspraak maken op deze regeling. De regeling wordt vanaf 28 oktober opengesteld.

Ook maatschappelijke instellingen die mensen in armoede hulp bieden, kunnen subsidie ontvangen als zij te maken hebben met een hogere vraag vanuit de samenleving doordat meer mensen ondersteuning nodig hebben. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een kleding- en voedselbank. Zo zorgen we ervoor dat zij hun activiteiten kunnen uitvoeren voor de burgers die dat nodig hebben.

Voor dit onderdeel geldt een subsidieplafond van maximaal 1,67 miljoen (ter hoogte van het Venlo-fonds). De aanvragen en daarmee gepaard gaande financiën worden goed gemonitord en waar nodig kan overwogen worden om het plafond tussentijds te verhogen. Als dit aan de orde is, wordt u hierover geïnformeerd.

Spoor 2: ondersteuning aan huishoudens.

In het kader van de ondersteuning aan huishoudens zijn de volgende drie maatregelen uitgewerkt:

1. Ondersteunen van individuele huishoudens met een eenmalige energietoeslag voor inwoners tot 150% van de bijstandsnorm.

De ondersteuning aan huishoudens willen we bieden door middel van categoriale bijstand. Dit doen we door het uitkeren van een eenmalige energietoeslag van € 1300 per huishouden aan inwoners met een inkomen tot 150% van de bijstandsnorm. Ook wordt de referentieperiode gewijzigd zodat huishoudens waarbij het inkomen in negatieve zin gewijzigd is in de laatste maanden en een eerdere aanvraag is afgewezen omdat het inkomen toen te hoog was, opnieuw de energietoeslag kunnen aanvragen.

We kunnen deze ondersteuning bieden binnen het (wettelijke) kader van de bijzondere bijstand, omdat het Rijk onlangs heeft besloten dat burgers (financiële) ondersteuning kunnen krijgen voor de gestegen energielasten via de bijzondere bijstand. Voorheen was dit niet mogelijk. Dat betekent dat huishoudens nu, naast de Rijksmaatregelen die zijn / worden doorgevoerd (zoals de energietoeslag, de

korting op de energierekening en het energieplafond in 2023) zich bij de gemeente kunnen melden voor additionele ondersteuning voor de stijgende energielasten. Deze mogelijkheid geldt tot 31 december 2022.

Door het inzetten van de energietoeslag zal de instroom in de bijzondere bijstand voor ondersteuning in de energiekosten naar verwachting laag zijn. De meeste inwoners zullen voldoende geholpen zijn met de energietoeslag. Voor de uitzonderlijke gevallen waarbij de energietoeslag alsnog ontoereikend is, blijft een aanvulling vanuit de bijzondere bijstand mogelijk tot en met 31 december 2022. Dit geldt ook voor studenten met een zelfstandige huurovereenkomst en eigen energiecontract die in de beleidsregels van de energietoeslag worden uitgesloten. Vanuit juridisch oogpunt is het ook niet mogelijk dit recht in te perken.

De energietoeslag wordt gezien als een gift, en wordt dus 'om niet' verstrekt.

Omdat dit voorstel verregaande financiële consequenties heeft en feitelijk (los van de lokale aanpak middels het Venlo-fonds) landelijk beschikbaar is gesteld, wordt voorgesteld om de dekking niet via het Venlo-fonds, maar via de bijzondere bijstand te laten verlopen. Daarmee doen we recht aan de aard van de kosten en wordt er geen grote claim op het Venlo-fonds gelegd, waardoor de overige maatregelen in de knel zouden kunnen komen. Op basis van een eerste voorlopige inschatting worden de kosten van dit voorstel geraamd op een bedrag van maximaal 5,3 miljoen. Dat betekent dat dit budget mogelijk overschreden gaat worden, omdat er momenteel geen financiële dekking is binnen dit budget. De raad wordt geïnformeerd over het verloop van dit budget en overschrijdingen zullen aan de raad worden verantwoord.

Maatregel 2: Uitbreiding Stichting Leergeld en Jeugd- en Cultuurfonds

De huidige lasten voor Stichting Leergeld en Jeugd- en Cultuurfonds zijn ruim € 200.000,-. Uitbreiding tot 150% van de bijstandsnorm zou circa € 60.000 extra kosten. Hiermee worden meer kinderen in armoede de mogelijkheid geboden om mee te doen. Nu ondersteunen zij gezinnen tot maximaal 120% van de bijstandsnorm. Stichting Leergeld en jeugd sport en cultuurfonds zijn inmiddels al aan de slag met de bredere regeling. Er is contact gelegd met de intermediairs zodat deze de aanvragen in behandeling kunnen nemen en de verbreedde regeling is meegenomen in de communicatie campagne. Deze kosten worden gedekt uit het Venlo-fonds.

Maatregel 3: Versterken van de samenwerking op het gebied van vroeg signalering

Sinds het vaststellen van de het raadsvoorstel zijn de contouren gevormd voor dit onderdeel. Concreet zal er contact worden gelegd met onder meer banken en andere ondernemers. De insteek is om te onderzoeken of we kunnen samenwerken op het gebied van vroegsignalering. Het delen van gegevens is in het kader van de AVG niet haalbaar. Wel kunnen we de banken en andere ondernemers vragen om te acteren als signaalpartner. Daar waar men ziet dat er geldzorgen ontstaan, verzoeken we ze de klant/medewerkers actief te benaderen voor laagdrempelige hulp en delen van gemeentelijke communicatie over energie en geldzorgen.

Daarnaast wordt er in de nieuwsbrief van economische zaken aandacht gevraagd worden voor werknemers met geldzorgen en is het mogelijk om het ondernemersloket weer in te zetten voor vragen.

Tot slot wordt er contact gelegd met de VGZ. VGZ is de verzekeraar met de meeste klanten in onze regio en tevens één van de schuldeisers waar maandelijks de meeste meldingen van komen in de vroegsignalering. We gaan onderzoeken of we nauwer samen kunnen werken met de afdeling schuldhulpverlening binnen de VGZ om te kijken hoe we mensen sneller en laagdrempelig kunnen informeren over de aanpak van geldzorgen. Ook kijken we welke andere samenwerkingsmogelijkheden er zijn.

Spoor 3: Verduurzaming

De maatregelen in het kader van verduurzaming waren alle in volle gang ten tijde van het raadsvoorstel. Het streven is de opgenomen maatregelen sneller en waar mogelijk breder uit te voeren. Voor de volledigheid is het overzicht van alle maatregelen, inclusief planning, bijgevoegd.

De inzet op verduurzaming blijft van groot belang, omdat alleen op deze manier ook een structurele oplossing voor deze energieproblematiek kan worden gevonden. Binnen alle sporen, maar met name spoor 1 (ondersteuning aan maatschappelijke partners) en spoor 2 (ondersteuning aan huishoudens) is dit van belang. Bij de subsidieaanvragen van de verenigingen en instellingen zal er specifiek gekeken worden naar mogelijkheden om te verduurzamen en waar nodig en mogelijk zal de gemeente hierin ondersteunen. Ook bij gezinnen is dit van belang, en met name bij gezinnen die het financieel krap hebben. Daarom zullen de gezinnen die een energietoeslag hebben ontvangen, als eerste benaderd worden om gebruik te maken van de maatregelen die nu worden ingezet om woningen te verduurzamen en energiekosten te laten dalen. Deze wederkerigheid van enerzijds het ondersteunen van maatschappelijke partners en gezinnen op de korte termijn, maar tegelijkertijd ook investeren in duurzame oplossingen voor de lange termijn, staat centraal in de aanpak van energiearmoede.

Spoor 4: Afspraken met woningcorporaties om uithuiszettingen te voorkomen

Op dit moment wordt gekeken of, en zo ja welke, additionele afspraken met woningcorporaties nodig zijn om uithuiszettingen te voorkomen. Er wordt, door middel van een uitgebreide vroegsignaleringsaanpak al veel gedaan op dit gebied. Op dit moment zijn er geen signalen dat er een stijging is van het aantal mensen dat uit huis wordt gezet. Desalniettemin wordt onderzocht of een stevigere aanpak en / of additionele afspraken met de woningcorporaties wenselijk zijn.

Spoor 5: Toezegging om te onderzoeken of gratis fruit en / of lunches bij scholen kan worden ingezet / uitgebreid.

Het college heeft in de raadsvergadering van 28 september 2022 toegezegd om in gesprek te gaan met de schoolbesturen om te kijken of er gratis fruit en lunches geregeld kunnen worden op scholen in het basisonderwijs. Dit is inmiddels gebeurd en scholen hebben hier positief op gereageerd. Van belang is om aan te sluiten bij reeds bestaande interventies en ontwikkelingen op het gebied van gezonde voeding in het onderwijs. Het wordt als essentieel gezien voor het welzijn en leervermogen van kinderen dat zij zonder honger op school kunnen functioneren. In dat kader worden er 3 maatregelen voorgesteld binnen dit spoor.

Maatregel 1: Fruit en groente op basisscholen

Alle scholen zullen op korte termijn worden voorzien van groente- en fruitleveringen. Een aantal scholen biedt momenteel al één of meerdere dagen per week schoolfruit aan. De insteek is dat alle scholen uiteindelijk 5 dagen per week, 2 stuks groente en fruit kunnen aanbieden aan alle leerlingen. Door alle scholen hiervan te voorzien wordt direct ingezet op het welzijn van kinderen in het basisonderwijs door middel van gezonde voeding.

We implementeren deze maatregel direct voor dit schooljaar (2022-2023). Gemeente Venlo heeft 39 basisscholen (incl. speciaal onderwijs) en op deze scholen zitten tussen de 8.000 en 8.500 leerlingen.

Er is voor gekozen om de scholen zelf de inkoop van het fruit en groente te laten organiseren. Zo kunnen ze deze maatregel zelf vormgeven en kiezen voor een aanpak op maat. De kosten hiervan kunnen gedeclareerd worden bij de gemeente Venlo. Het streven is om deze maatregel ook volgend schooljaar uit te voeren.

Maatregel 2: Meer scholen deel laten nemen aan Gezonde Basisschool voor de toekomst (lunch incl. beweegdeel)

Een mogelijkheid die verder gaat dan alleen groente en fruit aanbieden is om met meer scholen aan de slag te gaan met GBT. Binnen het GBT aanbod wordt gezonde voeding gecombineerd met een beweegprogramma.

We zetten er op in om dit schooljaar (en eventueel volgend schooljaar) meer scholen deel te laten nemen aan de ontwikkelfase (fase 1) van GBT. Een ontwikkelfase duurt naar verwachting één schooljaar. In een ontwikkeljaar zijn er opties om te starten met proefweken (lunch en bewegen) of te starten met sobere lunches of complete GBT lunches indien de school hier klaar voor is. Na de ontwikkelfase kan een school aan de slag met de volledige uitrol van GBT (fase 2).

Voorlopige inschatting financiële gevolgen:

- Fase 1: kosten ontwikkeltraject

Aantal scholen	Kosten organisatie ontwikkeltraject*	Kosten sobere lunch voor dit schooljaar**	Complete GBT lunch voor dit schooljaar **
1	Personele inzet school en gemeente	€ 81.600	€ 95.200
2	Personele inzet school en gemeente	€ 163.200	€ 190.400
5	Personele inzet school en gemeente	€ 408.000	€ 476.000

** In een regulier ontwikkeltraject wordt er vooral gefocust op het creëren van de randvoorwaarden en het inregelen van de organisatie van GBT. Indien er gekozen wordt voor een ontwikkeltraject met proefweken of sobere lunches of GBT lunches vallen de*

kosten hoger uit dan wanneer scholen kiezen om zich alleen te focussen op de organisatie en het creëren van de randvoorwaarden.

Fase 2: Kosten uitvoering volledig programma GBT (bewegen, lunch en overige activiteiten)

Aantal scholen*	Totale kosten per schooljaar	Kosten gemeente per schooljaar**	Totale eigen bijdrage per schooljaar
1	€ 189.000	€ 115.500	€ 73.500
2	€ 378.000	€ 231.000	€ 147.000
5	€ 945.000	€ 577.500	€ 367.500

De beschikbare middelen voor GBT in de meerjarenbegroting (budget 301368 Sport en Bewegen) en de extra beschikbare middelen voor de Rijke Schooldag zijn bestemd voor de uitvoering van GBT bij 6 reeds geprioriteerde scholen. Deze 6 scholen zijn vanuit de Gelijke Kansen door duurzame samenwerking geprioriteerd. Dit betreft de basisscholen Mikado, Toermalijn, Harlekijn, Natuurlijk, Klingerberg en Kleurrijk. Op het moment dat ervoor gekozen wordt om op meer scholen met GBT aan de slag te gaan zijn de beschikbare middelen niet toereikend en moeten hier extra middelen beschikbaar worden gesteld in de meerjarenbegroting. Wanneer duidelijk is welke scholen onderdeel uit zullen gaan maken van de GBT-programma, zal hiervoor een separaat collegevoorstel worden opgesteld.

Er bestaat een kans dat de provincie en/of het rijk middelen beschikbaar gaat stellen voor schoollunches en/of verlengde schooldagen. Ambtelijk wordt dit in de gaten gehouden en als de mogelijkheden zich voordoen zal daar snel op geacteerd worden.

Maatregel 3: financieren van lunches

We krijgen ook signalen binnen dat leerkrachten steeds vaker aangeven dat (in bepaalde wijken) broodtrommels van veel kinderen niet of nauwelijks gevuld zijn. Om op korte termijn hier wat aan te doen gaan we scholen in de gelegenheid stellen om lunches te kopen voor de kinderen die zonder eten naar school komen. Scholen organiseren dit zelf en de kosten hiervan kunnen gedeclareerd worden bij de gemeente. We verwachten dat de kosten van dit voorstel rond de € 200.000 zullen liggen.

Communicatie

Nadat het college een besluit heeft genomen over de uitwerking van het Venlo-fonds, wordt er snel gecommuniceerd. De communicatie verschilt per spoor, maar wordt wel integraal vormgegeven om herkenning van het thema en de regeling goed te borgen. De uitgebreide campagne die momenteel loopt over energie en geldzorgen, vormt hiervoor de basis en is overstijgend. Hiermee hopen we alle partijen in het veld, ook degene waar wij op dit moment geen (subsidie)relatie mee hebben, te bereiken.

- Spoor 1: ondersteuning verenigingen: verenigingen waar wij (subsidie)relaties mee hebben schrijven/ mailen we rechtstreeks om ze te wijzen op de beschikbaarheid van de regeling. Voorkeur heeft het om het via de mail te versturen om zo direct een actieve link naar de regeling in de mail te kunnen toevoegen. Laagdrempelig toegang tot de regeling is hierbij het uitgangspunt. Op de webpagina Venlo.nl wordt ook verwezen naar venlo.nl/geld en venlo.nl/energie.

Raadsinformatiebrief

- Spoor 2: voorgesteld wordt om aan te sluiten bij de bestaande campagne en informatie op te nemen via onze gebruikelijke platformen;
- Spoor 3: Geen aparte communicatie nodig;
- Spoor 4: Geen aparte communicatie nodig;
- Spoor 5: alle scholen worden aangeschreven om ze te wijzen op de beschikbaarheid van de regeling.

Tevens worden de belangrijkste partners in het veld op verschillende manieren zo goed mogelijk geïnformeerd over de laatste stand van zaken, zodat zij hun activiteiten hier optimaal op kunnen laten aansluiten.

Vervolgprocedure raad

De raad zal periodiek op de hoogte worden gehouden van de voortgang rondom dit thema. Tevens wordt er momenteel gewerkt aan een dashboard met daarin de verschillende activiteiten die momenteel worden uitgevoerd en de resultaten die we daarin zien. Daarnaast wordt gekeken of we een (beperkt) aantal indicatoren kunnen onderscheiden die inzicht geven in omvang van de problemen in de Venlose samenleving door energiearmoede. Dit dashboard zal centraal staan in de verantwoording naar de raad.

Burgemeester en wethouders van Venlo
de secretaris

Twan Beurskens

de burgemeester

Antoin Scholten

Bijlagen

- | | | |
|----|--|-------------------|
| 1. | Overzicht regelingen inkomensondersteuning en duurzaamheid | 28 september 2022 |
| 2. | .. | .. |
| 3. | .. | .. |
| 4. | .. | .. |
| 5. | .. | .. |